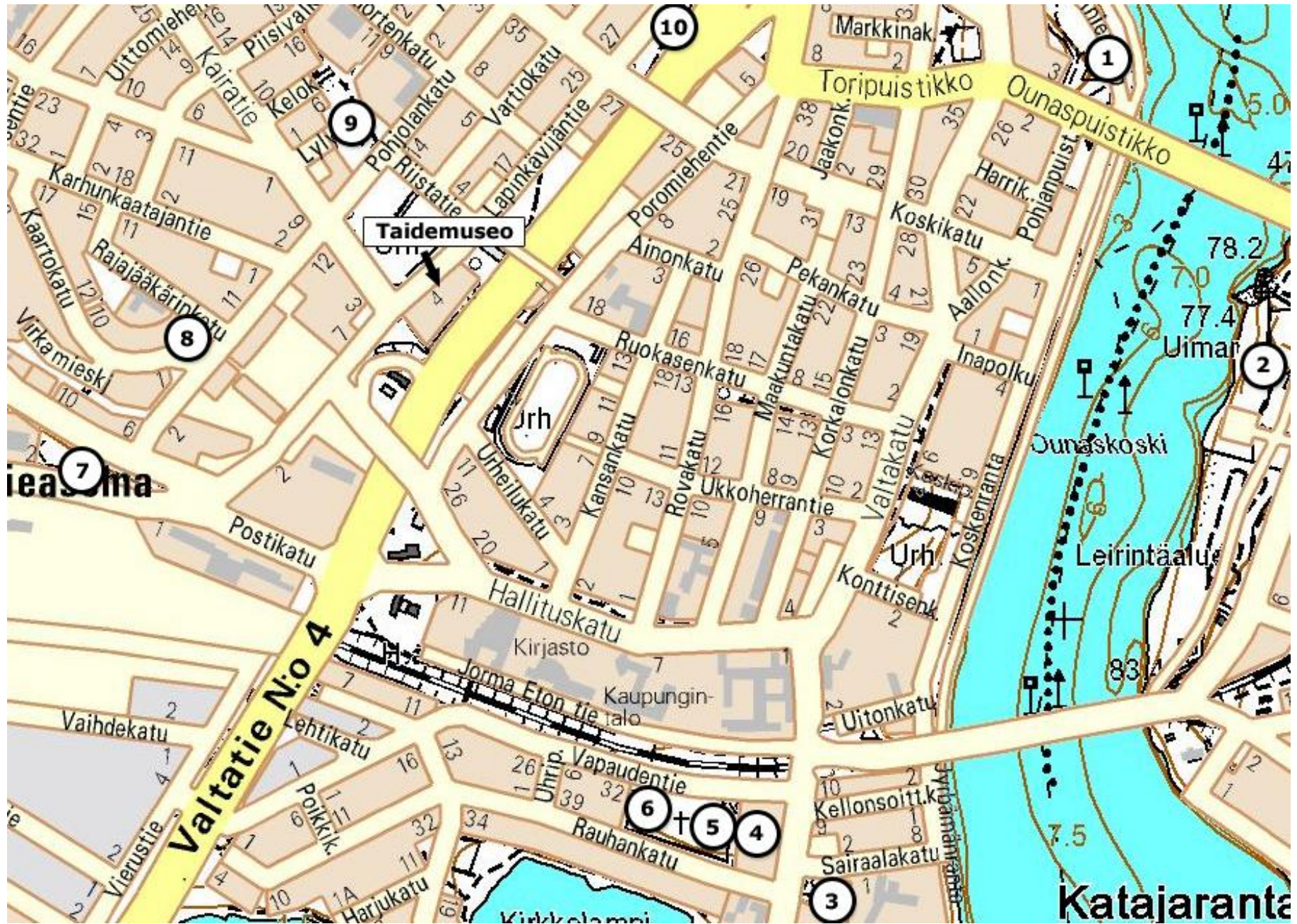

Julkisia taideteoksia Rovaniemen keskustan lähiympäristössä

1. Kalervo Kallio, Jätkä-patsas, 1955

Jätkänpuistossa, sillan länsipäässä, sijaitseva Kemijoki Oy:n lahjoittama Jätkä-patsas on yksi Rovaniemen tunnetuimpia veistoksia. Se on symboloinut Rovaniemeä jo vuosikymmenten ajan sijoittuen itseoikeutetusti tunnettujen uittojokien rantamaisemiin.

Kalervo Kallio on tehnyt jätkästä työn sankarin. Parkkuurauta, pölli ja pöllin parkkaa ja ilmaisevat vielä 1950-luvulle tyypillisen työtilanteen.

Vappuna jätkä saa valkolakin päähänsä ja ylioppilaat laulavat sen juurella vappulauluja.

2. Ensio Seppänen, Maidolla elämisen alku, 1984

Lapin läänin Maatalouskeskuksen pystyttämä Maidolla elämisen alku valmistui 1984 ja sijaitsee Hervan puistossa.

3. Evert Porila, Vapaussodan sankaripatsas, 1922

Rovaniemen ensimmäinen hautausmaa

4. Lennart Segerstråle, Elämän lähde, 1951, Rovaniemen kirkko

Fresko oli alunperin suunniteltu vain suoran päätyseinän kokoiseksi, mutta ehjän kokonaisuuden aikaansaamiseksi Lennart Segerstråle esitti sen laajentamista kuorin kattoon asti.

Matkat Sveitsiin, Saksaan ja luonnollisesti Lappiin kuuluivat freskon suunnitteluvaiheeseen. Erään matkan jälkeen Segerstråle kirjoitti: "Usein lähtee sytyttävä kipinä juuri paikkakunnan omasta keskuudesta ja niistä oloista, joista aiheistoa karttuu luomukseen." Tämä paikallinen vaikutus on selvästi nähtävissä "Elämän lähteen" maisemissa, luonnossa, ihmisissä ja elämäntilanteissa.

Fresko esittää läpileikkausta jokaisen ihmisen yhtä hyvin kuin koko ihmiskunnan sydäimestä, jossa hyvän ja pahan välillä käyvä taistelu vie joko elämän lähteelle, Kristuksen kohtaamiseen tai lähteeltä pois, kulkemaan elämäänsä omin päin. Ihmis-

kuvauksen taustana on

karu ja jylhä Lappi, josta maailman valo, Kristus, astuu esille valokehässään.

5. Wäinö Aaltonen, Miehen kohtalo tunturin huipulla, 1954, Rovaniemen toinen hautausmaa

Rovaniemen hautausmaalla, pienen kukkulan laella kohoaa kuvanveistäjä Wäinö Aaltosen punaiseen graniittiin veistämä sodassa kaatuneiden muistomerkki Miehen kohtalo tunturin huipulla. Veistoksessa näemme kaksi seisovaa sotilasta päät painettuna alas, välissään maassa makaa heidän kuoleva taistelukumppaninsa. Veistos on monumentaalinen ja henkii surumielistä rauhaa.

6. Ensio Seppänen, Ruotsin evakossa kuolleiden muistomerkki, 1965

Rovaniemen seurakunnan jäsenten muistolle pystytetty Ruotsin evakossa kuolleiden muistomerkki vuodelta 1965 sijaitsee Rovaniemen toisella hautausmaalla.

7. Kari Huhtamo, Lapin jälleenrakentamisen muistomerkki 1944-1955, 1977, Ratakadun ja Pohjolankadun välinen mäenrinne

Vuonna 1977 valmistunut teos sopii hyvin "huhtamolaisen" konstruktivisen liikkeen kuvauksen malliesimerkiksi. Teos sananmukaisesti ponnistaa taivaalle spiraalin muotona. Liike käynnistyy hitaasti, mutta voimistuu mitä ylemmäksi mennään ja päättyy uljaaseen ylöskurkottavaan kolmijakoiseen triumfiin. Kolmijakoisen triumfin jokaiseen päähän Huhtamo on asettanut pienet teräspallot, jotka voidaan käsittää virkkeet lopettaviksi pisteiksi. Pisteet ovat myös eräänlaisia liikkeen eteenpäinviejiä.

Teos on valmistettu kirkkaasta, haponkestävästä teräksestä, ja siinä voi nähdä tulpapaanin muodon, joka kasvaa tuhkasta. Taiteilija on itse luonnehtinut teostaan tuhkasta nousevaksi metallinhohtoiseksi voiman ilmaukseksi. Kaupunkilaisten suussa se kulkee nimellä Pulututka.

Veistoksen yhteyteen on rakennettu erillinen näyttelyosasto. Se koostuu kolmesta osasta: ensimmäisessä osassa käsitellään Rovaniemeä ennen hävitystä. Toisessa osassa esiintyy hävitetty Rovaniemi ja kolmannessa osassa jälleenrakennettu Rovaniemi.

8. Kalervo Kallio, Lapin rajavartioston muistomerkki, 1955

Teoksen ovat pystyttäneet Lapin rajavartiosto, Lapin rajavartioston kilta ry ja Vanhat rajamiehet ry ja se sijaitsee paikassa, jossa toimi Lapin rajavartioston esikunta vuosina 1924-1954.

9. Bengt Lissegårdh, Aseveliketju, 1964

Aseveliketju, Suomen talvisodassa 1939-40 taistelleiden ruotsalaisten ja norjalaisten vapaaehtoisten muistomerkki sijaitsi ensin Varsitiellä (nykyisin Jorma Eton tie) kaupungintalon paikalla, josta se siirrettiin vuonna 1985 Keskuskoulun puistoon.

Teos kuvaa pohjoismaista, etenkin sota-aikana tapahtunutta yhteistyötä. Teoksen tarkoituksena on muistuttaa eläviä ja tulevia sukupolvia pohjoisesta yhteenkuuluvuudesta.

10. Ensio Seppänen, Katkenneet kahleet, 1981

Kemiläisen taiteilija-professori Ensio Seppäsen (s.1924) veistoksia on Rovaniemellä kolme kappaletta. Yksi niistä on vuonna 1981 valmistunut Jääkäri liikkeen muistomerkki. Veistos on tehty kivistä. Vaalea keskuskivi on Imatralta, muut kivet on tuotu Sodankylän Rieston kummusta.

Veistoksen nimi on Katkenneet kahleet ja se kuvaa Suomen irrottautumista Venäjän alaisuudesta. Vaalea, pystyssä oleva kivi keskellä kuvaa itsenäistä Suomea, vapauttajaa joka on katkonut kahleet entisestä isännästä, Venäjästä.

